

**1846 OCH 1946. FEERISKT
LUSTSPEL I TVÅ AKTER
OCH FYRA TABLAER**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649281121

1846 och 1946. Feeriskt lustspel i tva akter och fyra tablaer by August Blanche

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

AUGUST BLANCHE

**1846 OCH 1946. FEERISKT
LUSTSPEL I TVÅ AKTER
OCH FYRA TABLAER**

1846 OCH 1946.

FEERISKT LUSTSPEL I TVÅ AKTER OCH FYRA TABLÅER

AF

AUGUST BLANCHE.

Uppfördt första gången på teatern å Kungl. Djurgården den 20 juni 1846.

TREDJE UPPLAGAN.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1892.

1892

PT9735
A7
1892

PERSONER:

SANNINGENS GUDINNA.

OLOF BAUTASTENIUS, antiqvitetsamlare.

HILDUR, hans dotter.

ÄNGELVINGE, kungl. hofpredikant.

ADELMARK, läkare.

Fru SNABELIND, hushållerska hos Bautastenius.

BAUTASTENIUS den yngre.

TRÄDGÅRDSARBETARE. EN RÖFVARE. EN GATSOPARE.
EN PORTVAKT. MARTIALA. HENNES MAN. JUANNA.
EN OGIFT MAN. SOCKER-SKORPONIUS, EN KINES. EN
VESTGÖTE. FOLK.

M707427

Första akten.

Ett mindre rum hos Bautastenius med fond- och sidodörrar samt prydt med diverse antika bilder och urnor. Mellersta delen af fonden betäckes af ett blått förhänge.

Första scenen.

ADELMARK. HILDUR.

ADELMARK. Ja, Hildur, våra förhoppningar försvinna allt mer och mer. När jag hos din far anhöll om din hand och förklarade, att icke blott min, utan äfven hans enda barns lycka berodde deraf, räckte han mig till svar ett gipshufvud med sönderslagen näsa och ville jag skulle medgifva, att det var tusen år gammalt.

HILDUR. Och du?

ADELMARK. Jag kunde inte styrka honom i ett vurmeri, som slutligen skall göra honom galen. Jag sade honom därför helt öppet, att någon bedragare lurat på honom den der bysten liksom mycket annat.

HILDUR. Hur oförsigtigt!

ADELMARK. Jag kan inte med tålmod äse, hur hela världen drifver gyckel med honom. Inte längre se'n än i går köpte han ju af en äfventyrare för ganska högt pris den der klumpiga stenbilden (*går till fonden och drager åt sidan förhängel, så att man ser en grof stenbild*) tror fullt och fast, att den blifvit förd till Sverige af högtsalig Odin, och påstår, att den der figuren, som någon stenhuggare i Stockholm helt säkert har på sitt samvete, bestämdt lemnar vittnesbörd om asarnes kultur i skön konst. Han har fått i sitt hufvud, att en vikingaborg fordom stött på denna tomt, och därför liknar nu hela den vackra trädgården en sandgrop, hvori dagligen en mängd arbetare gräfva efter gamla fynd och minnesmärken. Hela våningen är förvandlad till

förrådsrum för allt möjligt skräp. Tro mig, min Hildur, det slutas aldrig väl på det sättet.

HILDUR. Det tror äfven jag; men du hade väl åtminstone för denna enda gång kunnat gå in på hans ideer, — du har nu förstört alltsammans.

ADELMARK. Jag kan inte vara en bedragare. Jag kan inte hjälpa en feberpatient att kasta sig ut genom fönstret.

HILDUR. Men det anstår inte heller en förständig människa att rasa mot en feberpatient, och allraminst en läkare. Med mildhet och skonsamhet måste han behandlas, och ett litet medgifvande å din sida hade...

ADELMARK. Ja, jag märker, att jag är misshaglig och motbjudande i allas ögon. Det återstod bara, att äfven du... Nå, välan, jag är en öfverflödig person på detta ställe. — Jag visste det redan förut... jag vet till och med, att jag har en lyckligare rival, som — men det är det samma — farväl!

HILDUR. Farväl, min herre!

ADELMARK. Farväl, min nådigal (*Böckar sig och går till dörren, men stannar der och ser sig om.*) Farväl! Jag går för sista gången. (*Går ut, men återvänder genast.*) Jag går, för att aldrig återkomma mer! (*Tager i dörren, men stannar och vänder om.*) Vid Gud! — Jag hade dock förtjent ett enda afskedsord!

HILDUR (*som satt sig på en stol*). Ett afskedsord? Jag trodde ni redan hade gått.

ADELMARK (*framträder hastigt*). Det är omenskligt att behandla mig med en sådan köld.

HILDUR. Jag kan inte hjälpa en feberpatient att kasta sig ut genom fönstret.

ADELMARK (*fattar Hildurs hand*). Hildur, förlåt mig! Den som älskar är ofta nog en större galning än den som samlar antiqviteter. Var inte längre ond på mig, om du inte vill se mig dö af förtviflan!

HILDUR (*uppstiger*). Åh nej! Inte passar det en stackars flicka att vara ond. En karl älskar, och likväl gör han allt i världen för att plåga den han älskar. — Ju mer butter och tråkig han ser ut, desto mer älskvärd tror han sig vara. Hela dagen plågar han oss med sin svartsjuka, med förebråelser, nycker, deklamationer och Gud vet icke allt. För att riktigt förtjusa oss, förklarar han sig ledsen vid lifvet och vill kasta sig i dödens armar, den stackars men-

niskan; men, tro mig, han dör inte förrän han dödat oss tusen gånger. Som jag nu inte har lust att dö på det sättet, så får jag den äran rekommendera mig! (*Nalkas ena sidodörren.*)

ADELMARK (*följer henne*). Hildur!

HILDUR. Jag återskänker er därför lifvet och, för att rätt kunna begagna det, äfven friheten. — Adjö, min herrel! (*Går in i sidorummet.*)

ADELMARK (*söker läsa upp dörren*). Hildur, är detta ett skämt, så är det förskräckligt! Nå väl! Rigla era dörrar, mamsell! Men icke skall det behöfvas mer, åtminstone för min skull, det lofvar jag heligt! Farväll! (*Går häftigt åt fonden.*)

HILDUR (*utkommer*). Fredrik! (*Öppnar sin famn emot honom.*)

ADELMARK (*skyndar tillbaka och faller på knä*). Hildur! Din far må gerna tro på sina antiqviteter, bara jag får tro på dig!

HILDUR. Det sönderslagna gipshufvudet är således tusen år?

ADELMARK. Det är två tusen.

HILDUR. Stenbilden derborta har kommit hit med salig Odin?

ADELMARK. Nej, den har kommit med syndafloden.

HILDUR (*reser upp honom*). Ah nej, min vän, du får hvarken medgifva det ena eller det andra. — Jag tycker mycket om, att du vill gå in på alla galenskaper för min skull, men jag vill inte att du skall göra det. Sanningen segrar ändå alltid till slut.

ADELMARK. Hvad vill du då jag skall göra?

HILDUR. Ingenting så länge. Pappa är förtjust i hofpredikanten Ängelvinge och vill prompt, att jag skall gifva mig med honom. För att skrämma mig, har han gjort upp testamente och deri gifvit hofpredikanten större delen af sin förmögenhet.

ADELMARK. Må han gerna testamentera bort alltsammans, bara jag får behålla dig.

HILDUR. Det är godt och väl, men en god hemgift kan ju aldrig skada. En läkare kan lätt komma ur modet, men pengar äro alltid moderna. Pappa är i botten god och

håller af mig jag, och tror inte det är så farligt. (*Tittar ut i fönstret.*) Men se der kommer hofpredikanten. Låt oss undvika honom! (*De gå in i sidorummet.*)

Andra scenen.

ÄNGELVINGE (*med några böcker under armen*).

FRU SNABELLIND.

FRU SNABELLIND (*nigande*). Det tillstår jag, att bara kungl. hofpredikanten träder inom gården, så är det som en Guds ängel trädde in bland oss, syndare!

ÄNGELVINGE. Säg inte så, goda fru Snabelind, jag är en enkel och anspråkslös ordets tjänare och önskar ingenting högre än himmelens välsignelse öfver detta hus!

FRU SNABELLIND. Ack, hvad kungl. hofpredikantens sista passionspredikan var vacker och rörande! Också grät alla menniskor, och sjelf låg jag hela natten och grät, det tillstår jag. (*Torkar sig i ögonen.*)

ÄNGELVINGE. Säg inte så! Sjelf förmår jag ingenting: det är en högre makt som utkorat mig till sitt verktyg. — Vi äro alla lika stora syndare.

FRU SNABELLIND. Det tillstår jag, att om inte kungl. hofpredikanten vore så god och ofta hedrade oss med sitt besök, så hade jag för längesedan lemnat denna besvärliga och otacksamma tjänst.

ÄNGELVINGE. Säg inte så, goda fru! Jag skulle önska det funnes så många samvetsgranna och gudfruktiga menniskor till i världen som frun! Se här, tillåt mig lemna den här bibeln som ett minne af en tillgifven vän. (*Räcker henne en bibel.*)

FRU SNABELLIND (*mottager den och niger djupt*). Hur skall jag kunna tacka för så mycken godhet! Ack, hvad den är vackert inbunden!

ÄNGELVINGE. Hur mår vår goda mamsell Hildur i dag?

FRU SNABELLIND. Ack, hon längtar så mycket efter kungl. hofpredikanten. Det tillstår jag, att den dag, då jag finge se kungl. hofpredikanten och mamsell Hildur framför kullerstolen, skulle jag nöjd lägga mina ögon tillhopa.